

Ilmar Tomusk
Keeleamet
info@keeleamet.ee

Teie 26.02.2024 nr 3-11/24/339

Meie 18.03.2024 nr 1.1-6/24340

Vastus selgitustaotlusele seoses X-tee võõrkeelsete juhenditega

Austatud Ilmar Tomusk

Vastuseks Teie poolt esitatule selgitame, et viidatud Riigi Infosüsteemi Ameti (edaspidi RIA) veebilehe <https://abi.ria.ee/> puhul on tegemist teadmusbasisega, kus tutvustatakse muuhulgas infosüsteemide andmevahetuskihi (edaspidi X-tee) olemust, selle kasutusvõimalusi ja -tingimusi, liitumisprotsessi ning muud selle teemavaldkonnaga seonduvat.

X-tee on tehniline infrastruktuur ja keskkond X-tee liikmete vahel, mis võimaldab turvalist ja tõestusväärtust tagavat internetipõhist andmevahetust. Avaliku teabe seaduse kohaselt toimub andmevahetus riigi infosüsteemi kuuluvate andmekogudega ja riigi infosüsteemi kuuluvate andmekogude vahel läbi X-tee.

X-teega saavad liituda avaliku ja erasektori ettevõtted ning asutused ning X-tee kasutusele võtmiseks on liitujal vaja läbida järgmised sammud:

- 1) sõlmida RIA-ga X-tee liitumisleping;
- 2) võtta kasutusele ja seadistada X-tee turvaserver;
- 3) küsida ligipääsu teise X-tee liikme andmeteenusele või ise andmeteenust pakkuda.

Nimetatud tegevusetappide läbimiseks on X-tee abikeskuse ja teadmusbasisi veebilehel <https://abi.ria.ee/xtee/> toodud vajalikud juhised ja selgitused. Näiteks lepingu sõlmimise protsess on kirjeldatud aadressil <https://abi.ria.ee/xtee/liitumislepingu-allkirjastamine>, turvaserveri halduse peamised toimingud on toodud aadressil <https://abi.ria.ee/xtee/turvaserveri-haldus> ning vajalikud toimingud andmeteenuse tarbimiseks ja/või pakkumiseks on leitavad aadressil <https://abi.ria.ee/xtee/andmeteenuse-tarbimine-ja-voi-pakkumine>.

Lisaks eeltoodule on osadel X-tee abikeskuse ja teadmusbasisi veebilehtedel rubriik „kasulikud viited“, mis sisaldab viiteid X-tee täiendavatele infoallikatele, kus muuhulgas on viidatud ka tarkvara tootja tehnilisele dokumentatsioonile.

X-tee tehniline lahendus põhineb X-Road tarkvaral, mille tootjaks ja arendajaks on Nordic Institute for Interoperability Solutions. X-Road tarkvara puhul on tegemist rahvusvahelise karbitootega, mida lisaks Eestile, Soomele ja Islandile rakendavad ka paljud teised riigid ning sellest tulenevalt on see tarkvara, selle kasutajaliides ja tehniline dokumentatsioon koostatud tootja poolt ingliskeelsena.

Seega RIA veebilehe kasulike viidete plokis viidatud ingliskeelsed materjalid on koostanud X-Road tarkvara tootja, kes neid ka ajakohastab. RIA peegeldab seda materjali oma domeenilt eelkõige kasutajamugavuse parendamise eesmärgil ning meie hinnangul ei piira sellise info

avaldamine eestikeelset asjaajamist.

X-teega liituja saab igal hetkel pöörduda ka RIA kasutajatoe poole, et saada vastused protsessi läbides tekkinud küsimustele või saada täiendavat informatsiooni mõne konkreetse teema kohta.

Samas oleme praeguseks lisanud nimetatud viidetele täiendava selgituse, et tegemist on tarkvara tootja tehnilise kirjeldusega ning materjal on ingliskeelne. Loomulikult on alternatiivmeetmeks ka nende viidete veebilehelt eemaldamine, kuid selline lahendus omaks negatiivset mõju antud teadmusbaasi olemusele, sest see on koht, kus X-tee liikmed on harjunud X-tee alast informatsiooni vahetult saama.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Joonas Heiter
peadirektor

Riho Kerge
riho.kerge@ria.ee